

เป็นกรรมการสอบ แต่กำหนดระยะเวลารายงานตัวไม่ถูกต้อง ... ต้องรับผิดชอบวินัย ครับ !

คดีปกครองที่จะนำมาเล่าสู่กันฟังในฉบับนี้ เป็นข้อพิพาทกรณีการกำหนดระยะเวลาให้ผู้มีสิทธิได้รับการบรรจุเข้ารายงานตัวต่อคณะกรรมการฯ โดยไม่ถูกต้องตามหลักเกณฑ์และวิธีการ ซึ่งแม้ว่าขณะที่เกิดข้อพิพาทกรณีดังกล่าวจะยึดถือตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ตาม แต่เรื่องราวในคดีนี้จะเป็นอุทธรณ์ให้แก่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้เป็นอย่างดีว่า ในการปฏิบัติราชการนั้น จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องและเป็นไปตามที่ระเบียบของทางราชการได้กำหนดไว้

ข้อเท็จจริงในคดีนี้เกิดขึ้นขณะที่ผู้ฟ้องคดีดำรงตำแหน่งบุคลากร 8 ว หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล และได้รับแต่งตั้งให้เป็นคณะกรรมการอำนวยการดำเนินการสอบคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งบุคคลเข้ารับราชการเป็นข้าราชการครู โดยใช้วิธีการคัดเลือกจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น

โดยวันที่ทำการสอบคัดเลือกได้มีการแจ้งผู้มีสิทธิได้รับการคัดเลือกภายในที่ประชุมว่า จะประกาศผลในวันเดียวกัน เวลา 15.00 น. และรายงานตัวเพื่อเลือกโรงเรียน เวลา 16.00 น. ซึ่งปรากฏว่า มีผู้ได้รับการคัดเลือก 2 คน และประกาศรายชื่อสำรองอีก 3 คน แต่นางสาว จ. ผู้ผ่านการคัดเลือกในลำดับที่ 2 มารายงานตัวในเวลาประมาณ 16.30 น. คณะกรรมการฯ ที่อยู่ขณะนั้น จึงประชุมและมีมติไม่รับรายงานตัวและเรียกตัวผู้ที่ได้รับการคัดเลือกสำรองลำดับที่ 1 ให้มารายงานตัวและเลือกโรงเรียนแทน

นางสาว จ. เห็นว่า ตนไม่ได้รับความเป็นธรรม จึงได้ร้องเรียนต่อผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 (เลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน) ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 1 ได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนวินัยและต่อมา มีคำสั่งลงโทษลดขั้นเงินเดือนผู้ฟ้องคดี 1 ขึ้น แต่เมื่อผู้ฟ้องคดีอุทธรณ์ ผู้ถูกฟ้องคดีที่ 6 (อ.ก.ค.ศ. เขตพื้นที่การศึกษาสุรินทร์ เขต 1) มีมติให้ลดโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์ ผู้ฟ้องคดีไม่เห็นด้วยกับคำสั่งดังกล่าว จึงนำคดีมาฟ้องต่อศาลปกครอง ขอให้ศาลมีคำพิพากษาหรือคำสั่งให้เพิกถอนคำสั่งลงโทษดังกล่าว

ประเด็นปัญหาในคดีนี้ คือ การประกาศรายชื่อสำรองและกำหนดวันรายงานตัวในวันเดียวกับวันที่ทำการสอบคัดเลือก จะถือเป็นการปฏิบัติที่ถูกต้องหรือไม่ ? โดยหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศบ 1305/405 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2545 กำหนดให้การคัดเลือกจากบัญชีผู้สอบแข่งขันได้ให้ประกาศรายชื่อเฉพาะผู้ได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุเข้ารับราชการครูเท่านั้น โดยไม่มีการประกาศขึ้นบัญชีผู้ผ่านการคัดเลือก ส่วนการเรียกตัวตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศบ 1305/ว 11 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2544 นั้น กำหนดให้ทำเป็นหนังสือ... โดยให้เวลารายงานตัวไม่น้อยกว่า 15 วัน...

แต่สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่ดำเนินการสอบคัดเลือก) ได้ออกประกาศว่า จะประกาศผลผู้ได้รับการคัดเลือกตามจำนวนตำแหน่งที่ว่างและตัวสำรองอีก 3 ราย และประกาศให้ผู้ที่ได้รับการคัดเลือกเพื่อบรรจุและแต่งตั้งรายงานตัวในวันสอบคัดเลือก เวลา 15.00 น. และเลือกสถานศึกษา เวลา 16.00 น.

ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า การประกาศผู้ได้รับการคัดเลือกสำรอง 3 ราย มีผลเสมือนว่า ผู้ได้รับการคัดเลือกสำรองลำดับที่ 1 เป็นผู้สอบผ่านการคัดเลือก จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศบ 1305/405 ลงวันที่ 16 พฤษภาคม 2545 และการกำหนดให้ผู้ได้รับการคัดเลือกมารายงานตัวในเวลา 16.00 น. ของวันที่ทำการสอบคัดเลือกเป็นการกำหนดระยะเวลารายงานตัวไม่ถึง 15 วัน จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ที่ ศบ 1305/ว 11 ลงวันที่ 24 สิงหาคม 2544 เมื่อการสอบคัดเลือกไม่ปฏิบัติตามหนังสือสำนักงาน ก.ค. ดังกล่าว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา (ที่ดำเนินการสอบคัดเลือก) จึงไม่มีอำนาจตัดสินใจไม่รับรายงานตัวนางสาว จ. การที่คณะกรรมการฯ มีมติไม่รับรายงานตัวนางสาว จ. จึงเป็นการกระทำที่ไม่ชอบ

ส่วนการมีมติลดโทษผู้ฟ้องคดีเป็นภาคทัณฑ์ เป็นการใช้ดุลพินิจที่เหมาะสมหรือไม่ นั้น ศาลปกครองสูงสุดวินิจฉัยว่า ผู้ฟ้องคดีเป็นผู้รับผิดชอบในการร่างประกาศดังกล่าว ซึ่งควรตรวจสอบให้เป็นไปตามระเบียบ ประกอบกับผู้ฟ้องคดีปฏิบัติหน้าที่หัวหน้ากลุ่มบริหารงานบุคคล ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงในการดำเนินการสอบคัดเลือก จึงย่อมรู้

ระเบียบปฏิบัติและกฎหมายของทางราชการได้ดีกว่าข้าราชการตำแหน่งอื่น ๆ การที่ผู้ฟ้องคดีได้รับแต่งตั้งเป็นกรรมการและเลขานุการไม่ทำกั้วงมคติให้มีการรายงานตัวเวลา 16.00 น. และขึ้นบัญชีสำรองไว้ ทั้งยังเป็นหนึ่งในคณะกรรมการฯ ที่มีมติไม่รับรายงานตัว และเรียกตัวผู้ได้รับการคัดเลือกสำรองให้รายงานตัวแทน จึงเป็นการไม่ปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด แต่เมื่อไม่ได้มีเจตนาทุจริต หรือแสวงประโยชน์โดยมิชอบ และการดำเนินการดังกล่าวกระทำในรูปของคณะกรรมการ มิได้เกิดจากการตัดสินใจโดยลำพัง การลดโทษเป็นโทษภาคทัณฑ์ จึงเป็นการใช้ดุลพินิจกำหนดโทษที่สมควรแก่กรณีความผิดแล้ว (คำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดที่ อ. 360/2559)

คดีนี้นอกจากจะเป็นบรรทัดฐานการปฏิบัติราชการที่ดีให้เจ้าหน้าที่ที่มีหน้าที่รับผิดชอบต้องตระหนักในความสำคัญของระเบียบกฎหมายต่าง ๆ ที่ใช้ในการปฏิบัติราชการแล้ว ศาลปกครองสูงสุดยังได้อธิบายถึงขั้นตอนวิธีการในการดำเนินการคัดเลือกตามที่สำนักงาน ก.ค. กำหนดไว้อย่างละเอียด ซึ่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำไปใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติราชการได้เป็นอย่างดี และเมื่อมีการกำหนดหลักเกณฑ์หรือวิธีการไว้แล้ว เจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบก็ต้องดำเนินการอย่างเคร่งครัด จะกำหนดเงื่อนไขหรือทำความเข้าใจเป็นอย่างอื่น นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ไม่ได้ ผู้สนใจสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากคำพิพากษาศาลปกครองสูงสุดดังกล่าว... ครับ !

นายปกครอง
